

- DAN DARIVATELJA KRVI – 25. 10. 2008.

„Ako ste barem jednom darovali krv, onda je danas vaš dan“

Jeste li znale:

- Prva transfuzija izvedena je u Londonu još davne 1657. godine.
- Prva transfuzija krvi u Zagrebu izvedena 1923. god. u Petrovoj bolnici.

Naime, na cijeloj se zemlji još od 1963. godine 25. listopada obilježava kao Dan darivatelja krvi.

Od tada se i u Hrvatskoj svake godine na taj datum obilježava Dan dobrovoljnih darivatelja krvi.

Prikupljanje krvi u Hrvatskoj temelji se na načelima: dobrovoljnosti,

anonimnosti,

besplatnosti

i solidarnosti.

U Hrvatskoj ima više od 176.000 dobrovoljnih darivatelja krvi zahvaljujući kojima je lani prikupljeno oko 160.000 doza krvi.

Krv daje 3,8% stanovništva.

Organizam odrasla čovjeka sadrži 4,5 do 5,5 l. krvi

Tko je dobrovoljni darivatelj krvi?

Međunarodna udruga transfuziologa (ISBN), Međunarodni Crveni križ (IFCR), Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i Europsko vijeće (Council of Europe) odredila je definiciju dobrovoljnog darivatelja krvi:

- *Dobrovoljni darivatelj krvi je osoba koja daruje krv, plazmu ili stanične dijelove krvi po svojoj slobodnoj volji i ne prima za to nikakvu nadoknadu, ni novčanu niti na način koji se može smatrati nadomjestkom novca. Skromna uspomena (dar) i osvježenje nakon davanja krvi prihvatljivi su za dobrovoljne darivatelje krvi.*

- *Dobrovoljni darivatelj krvi je posredan, aktivan sudionik u liječenju bolesnika, tj. on je aktivna veza između zdravog dijela društva i bolesnika.*

Tko može davati krv?

Krv može davati svaki čovjek dobrog općeg zdravstvenog stanja:

- Dob: od 18 do 65 godina;
- Tjelesna težina: iznad 55 kg, proporcionalna visini;
- Tjelesna temperatura do 37°C;
- Krvni tlak: sistolični 90-180 mmHg, dijastolični 50-110mmHg;
- Puls: 50-110 otkucaja u minuti;
- Hemoglobin: muškarci 135 g/L, žene 125 g/L.

U Hrvatskoj: - muškarci, darivatelji krvi smiju dati krv do 4 puta godišnje s razmakom između davanja od 3 mjeseca

- žene, darivatelji krvi smiju dati krv do 3 puta godišnje s razmakom između davanja od 4 mjeseca

Kako se daruje krv?

Davanje krvi jednostavan je postupak.

Vaše zdravlje je značajno i stoga svako davanje krvi uključuje provjeru Vašeg zdravstvenog stanja:

1. Provjera količine željeza u krvi: brzom metodom iz kapljice krvi dobivenom laganim ubodom u jagodicu trećeg prsta.
2. Kratki razgovor s liječnikom: provjera Vašeg dosadašnjeg i sadašnjeg zdravstvenog stanja.
3. Liječnički pregled: uključuje provjeru krvnog tlaka i provjeru rada srca.
Tek kada smo sigurni da smijete dati krv započinje postupak uzimanja krvi:
4. Darivatelj krvi je udobno smješten na krevetu za davanje krvi.
5. Iskusan zdravstveni tehničar odabire venu u lakatnoj jami i bezbolno uvodi iglu u venu.

6. Igla je povezana s plastičnom vrećicom u koju se daje krv.
7. Samo davanje krvi traje 8 do 12 minuta.

Igla i plastična vrećica za uzimanje krvi su sterilne i samo za jednokratnu uporabu, tj. mogu se primijeniti samo za jednokratno davanje. Darivatelju nakon davanja krvi slijedi kratkotrajni odmor uz osvježanje i lagani obrok.

Sveukupno, davanje krvi može Vam oduzeti oko 30 minuta vremena.

Donosimo samo ukratko o krvnim grupama, nekoliko bitnih elemenata. Na osnovu krvne grupe moguće je napraviti pouzdan psihološki profil. Većina ljudi koristi te profile kada bira prijatelje, životne i poslovne partnere (japanci ih koriste kada prave organizaciju rada, odnosno na kojem bi radnom mjestu najbolje odgovarala određena krvna grupa).

- O -

Osobe koje imaju krvnu grupu 0 izrazito su srdačne, druželjubive i otvorene. Bez dlake na jeziku, vjerne su, iskrene i odane. Žene ove krvne grupe nisu spremne niti sklone preuzeti odgovornost, a muškarci su istinski lovci. Imaju neodoljivu potrebu da dominiraju, da budu primijećeni i često biraju zanimanja gdje se mogu eksponirati poput glume, žurnalistike, estrade... Svi pripadnici ove grupe imaju izraženu potrebu da žive s osobama koje su radoznale, živahne i dinamične. Monotonija i život po šablone nikako nije njihov izbor.

- A -

Sinonim nosioca ove krvne grupe je „mislim“. To su inteligentne osobe koje često djeluju hladno i nezainteresirano, čime se zapravo štite jer su veoma osjećajne. Inteligentniji su od nosioca ostalih krvnih grupa. Osim emotivnosti koju kriju, odlikuju ih disciplina i samodisciplina. Kada rade, vrlo su profesionalni i posvećeni svojim poslovnim obavezama. Posvećeni su obitelji, prijateljima, životnim obavezama. Spremni su preuzeti odgovornost, razumjeti druge, ali to isto i očekuju od drugih. Dobri su rukovoditelji, inzistiraju na preciznosti, predanom radu i ustanovljenom redu. Zahtjevne su, ali pravedne osobe. Ne žele dominirati, niti se eksponirati, zbog čega i sporo napreduju u karijeri jer često ostaju neprimijećeni. Ponekad čak usamljeni i po strani.

-B-

Osobe ove krvne grupe su najinteresantnije. Na prvi pogled su introvertirani, suzdržani ali imaju jasno definirane želje i osobne vrijednosti. U profesionalnom životu, žene krvne grupe B, karijeru grade na osnovi osobnih kvaliteta i napora. Skoro nikada ne pokazuju natjecateljski duh. Žive u krugu provjerenih prijatelja, kojima su odane do smrti. Ubrajaju se u mirne duše i često skrivaju meko srce ispod opore ljuske. Muškarci djeluju suzdržano ili povučeno, a za to vrijeme smišljaju korake koji bi ih odveli do cilja. Eksponiranje ih ne privlači te uglavnom rade u tajnosti i izvan vidokruga onih za koje su zainteresirani.

-AB-

Žene krvne grupe AB su izuzetne osobe. Suosjećajne su, cinizam i ironija su nepoznanice za njih. Nemaju mnogo zahtjeva, lako se prilagođavaju, ali uvijek zadržavaju svoju individualnost. Zbog dvostranosti svoje prirode, muškarcima AB grupe, adaptacija nije jača strana. Odlikuju se: kreativnošću, pamćenjem, odlučivanjem i smislom za red. Buntovnici su bez razloga.

ZATO, Klanjateljice,

ako te zdravlje služi,

ako te sve ovo bar malo u srce dira,

učini veliko djelo,

daruj krv - koja je toliko potrebna.

Povjerenstvo za ekologiju i promicanje života

Autor: s. Ankica Krupnicki, ASC